

Financovanie verejnoprávnych médií vo svete

[Správa kultúrneho výboru](#) britského parlamentu sa zaoberá aj otázkami financovania verejnoprávnych médií v meniacom sa demografickom prostredí mediálneho trhu. Z údajov tejto správy vyplýva, že trendom v rámci EÚ je odklon od tradičného modelu úhrady koncesionárskeho poplatku naviazaného na TV prijímač smerom ku koncesionárskemu poplatku viazanému na domácnosť/individuálnu platbu napr. formou dane (napr. Nemecko, Fínsko) alebo poskytnutím štátnej platby (napr. Holandsko, Rumunsko). **Dôvody pre túto zmenu sú rôzne:** rast prístupu k TV a rádiu inými spôsobmi ako TV (napr. PC, tablet) – neaktuálnosť konceptu koncesionárskeho poplatku naviazaného na TV prijímač, free-riding (diváci sledujú verejnoprávne médiá bez toho, aby za ne platili, vymožitelnosť a ťažkosti pri výbere poplatkov, legitímnosť výberu poplatkov či nespokojnosť občanov so službami verejnoprávneho média. Modely financovania nesú v sebe viaceré oblasti, ktoré treba adresovať: udržateľnosť, t. j. **otázka, či model financovania zabezpečí stabilné a adekvátne financovanie verejnoprávneho média, politická závislosť: otázka, do akej miery a na základe čoho sú vlády schopné/ochotné determinovať rozpočty verejnoprávnych médií, legitímnosť – otázka, aký z modelov je sympatický verejnosti, resp. získa dôveru verejnosti.**

Fínsko: daň z verejnoprávnych médií (fyzické osoby staršie ako 18 rokov platia ročne do 163 EUR v závislosti od ich príjmov, fyzické osoby, ktoré zarábajú menej ako 14 000 EUR ročne, túto daň neplatia. Právnické osoby so zdaniteľným ročným príjmom aspoň 50 000 EUR platia túto daň na úrovni 140 EUR a 0,35 % zo zdaniteľného príjmu presahujúceho 50 000 EUR, maximálne do výšky 3 000 EUR ročne. ([Správa kultúrneho výboru](#) britského parlamentu)

Nemecko: [koncesionársky poplatok](#) (individuálna domácnosť) na úrovni 18,38 EUR mesačne. Koncesionárske poplatky platia aj podnikateľské subjekty.

Holandsko: využívanie modelu financovania zo strany štátu ([Správa kultúrneho výboru](#) britského parlamentu)

Česká republika: koncesionársky poplatok pre domácnosti aj firmy. V roku 2021 sa vo výročnej správe Českej televízie k téme uvádza, že otázka financovania médií verejnej služby naďalej zostáva nevyriešená. Hrozba výrazného obmedzenia služieb poskytovaných divákovi medzi rokmi 2023 a 2024 je preto reálnou. Nie je možné očakávať, že po poslednom zvýšení koncesionárskeho poplatku pred 13 rokmi bude ČT schopná naďalej rozvíjať svoju činnosť a zvyšovať jej kvalitu. Pravdepodobný vývoj, pri zachovaní súčasnej výšky poplatku, je opačný. ([Výročná správa Českej televízie, 2021](#))